

Jaroslav Hašek (1883 – 1923)

- novinář, spisovatel, svérázná postava, bohém a tulák, přátelil se s anarchisty
 - v povolání ani manželství dlouho nevydržel
 - r. 1911 zakládá Stranu Mírného pokroku v mezích zákona - politickou mystifikaci karikující volební poměry, a vystupoval jako její kandidát
 - spoluautorem řady kabaretních vystoupení, kde byl i hlavním účinkujícím
 - v době vypuknutí první světové války i na konci svého života žil Hašek u Josefa Lady, který později ilustroval Dobrého vojáka Švejka
 - v roce 1915 narukoval na haličskou frontu v Rusku, byl v zajetí, vstoupil do Československých legií, napsal řady protibolševických článků, když se Čs. legie vydaly na cestu k Západní frontě, Hašek s tím nesouhlasil a přijel do Moskvy, kde začal spolupracovat s bolševiky, přestoupil z čs. legií do Rudé armády
 - v Rusku se oženil s Alexandrou Grigorjevovou Lvovovou, zvanou Šura, a přivezl si ji do Čech
 - po návratu do Prahy se vrací ke svému bohémskému způsobu života
- Hašek = bohém je možná jen legenda, sebestylizace

Dílo:

- zpočátku psal především cestopisné povídky, črty a humoresky, které publikoval časopisecky
- za svůj život napsal asi 1 200 povídek; řada textů se ztratila, existuje též řada textů, u nichž se předpokládá Haškovu autorství
- většina jeho děl je roztroušena po různých časopisech a novinách, jen malá část z nich byla soustředěna do knih
- většinu ze svých děl napsal v pražských hospodách (napsal článek, odevzdal v redakci, vyzvedl peníze, propil je, vyspal se z kocoviny, napsal další...)
- základem jsou skutečné zážitky, které zpracoval s básnickou nadsázkou – není tak jasné, co skutečně zažil – byl mistrem mystifikace

Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války (1921 – 1923)

- čtyřdílný humoristický román, nedokončený (obsahuje satiru, karikaturu postav, využita groteska i fraška)
- jednoduchým jazykem, působícím jako prostě sdělovací styl (jazyk utváří charakteristiku postav)
- nejpřekládanější český román (do 58 jazyků), mnohokrát zfilmovaný a zdramatizovaný
- hlavním hrdinou je dobrovolník s neutuchajícím životním elánem působící lehce slabomyslně – dělá přesně to, co se mu řekne – hloupost systému, příkazů i lidí tím otáčí proti nim samým, ale není zcela zřejmé, zda je skutečně „úředním blbem“, nebo „moudrým bláznem“, nebo je to jen způsob, jak přežít válečnou mašinerii